

Bijlage 1 Omgangsprotocol

Beperkte versie (zie voor volledige versie Handboek leerlingenzorg)

De Montessori Sterrenschool Geerstraat is een openbare school voor basisonderwijs.

Juist in een samenleving met grote verschillen tussen mensen, religies en culturen, is het belangrijk dat kinderen leren omgaan met deze verschillen. Want een kind dat van jongs af aan leert dat ieders culturele of religieuze achtergrond respect verdient, zal zich later overal kunnen handhaven. Niet omdat hij geleerd heeft dat "alles kan en mag", maar omdat hij geleerd heeft hoe vele gezinden met de juiste basishouding samen één maatschappij kunnen vormen. Als onze samenleving ergens behoefte aan heeft, dan is het aan mensen die hieraan kunnen bijdragen. En dat maakt het openbaar onderwijs tot een goede leerschool voor later: jong geleerd, oud gedaan.

In dit omgangsprotocol wordt beschreven hoe wij het omgaan met elkaar en met de omgeving op een positieve wijze stimuleren, zodoende pestgedrag zo veel mogelijk voorkomen en wanneer nodig pestgedrag aanpakken.

Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan een positief klimaat en aan het voorkomen van pestgedrag?

Op onze school wordt gewerkt met de uitgangspunten van het programma sociale vaardigheid en weerbaarheid KickFit!

In ons omgangsprotocol staat omschreven hoe we de sociaal-emotionele ontwikkeling stimuleren.

Wanneer er sprake is van pesten, wordt actie ondernomen vanuit school. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van interventies vanuit KiVa en het pestprotocol, dat onderdeel is van het omgangsprotocol. Door de kinderen te leren en te stimuleren elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om veilig en met veel plezier naar school te gaan.

Scholen worden bij wet verplicht om op effectieve wijze pesten tegen te gaan. Gepeste kinderen en hun ouders die op school geen gehoor vinden, kunnen in het uiterste geval terecht bij de Kinderombudsman, www.dekinderombudsman.nl/22/kinderen.

Twee keer per jaar wordt door de leerkracht de sociaal-emotionele vragenlijst Zien ingevuld voor alle leerlingen. De leerlingen van de bovenbouw vullen ook twee keer per jaar een vragenlijst in. Aan de hand hiervan kan de leerkracht analyseren welke aandachtspunten er zijn voor zijn/haar groep en/of individuele leerlingen. In het overleg met de intern begeleider komen deze gegevens eveneens aan de orde.

Onze visie op omgaan met pestgedrag.

Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat is/ zijn zichzelf te verdedigen. (Van der Meer, 1997) (Voor klasgenoten kan ook gelezen worden: kinderen.)

Kinderen weten vaak niet echt wat het is om buitengesloten, gediscrimineerd, geïntimideerd of gepest te worden. Een effectieve activiteit om buitensluiten en pesten te voorkomen is het voorlezen of zelf lezen van boeken over anders-zijn, verhuizen, vrienden/vriendinnen maken en hierna een (kring)gesprek voeren. Het voornaamste doel van het (voor)lezen van boeken over deze onderwerpen is: het vergroten van het empathisch (invoelend) vermogen.

Sommige kinderen zijn agressief, maken ruzie of (blijven) pesten. Andere kinderen worden steeds sociaal-angstiger. Het is belangrijk deze gedragingen te observeren en actie te ondernemen.

Het pestprotocol is gebaseerd op een "vijfsporenaanpak". Dit betekent dat in geval van pesten de leerkracht betrokken is bij de aanpak, er is aandacht is voor de pester(s) en de gepeste(n), de kinderen in de groep worden erbij betrokken en de betreffende ouder(s)/verzorger(s).

Pestgedrag buiten school, zowel fysiek, psychisch als digitaal/via social media, kan ook in de schoolsituatie gevolgen hebben. Wanneer een situatie met betrekking tot pesten buiten de school het welbevinden/de prestaties van kinderen schaadt, zal de school de situatie inschatten en in actie komen. Hierover worden de ouders van de betreffende kinderen geïnformeerd.

Pestprotocol

Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Pesten komt helaas op iedere school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Voorwaarden:

- ✓ Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers.
- ✓ De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, en met hen regels worden vastgesteld.
- ✓ Als pesten voorkomt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders/verzorgers) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- ✓ Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- ✓ Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag informeren.

De vertrouwenspersoon is Jacodien Nieuwenhuis.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: je mag niet klikken, maar... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders/verzorgers naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen m.b.t. pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties.

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

De ouders/verzorgers worden op de hoogte gebracht van het ruzie-/pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders/verzorgers proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders/verzorgers en/of externe deskundigen.

Consequenties:

- ✓ De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten: in zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
- ✓ De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in 5 fases. Het inzetten hiervan is afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en in hoeverre hij/zij verbeter toont in zijn/haar gedrag.

FASE 1:

Voorbeelden:

- Eén of meerdere pauzes binnen blijven.
- Melding bij de ouders.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Door gesprek: bewustwording van wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen en controle/bespreken van de naleving van deze afspraken.

Actie: leerkracht.

FASE 2:

Een gesprek met de ouders/verzorgers, als voorgaande acties onvoldoende resultaat hebben. De medewerking van de ouders/verzorgers wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Actie: leerkracht in overleg met intern begeleider en/of directie.

FASE 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan advies worden gevraagd bij het Kenniscentrum van Proo, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Actie: leerkracht in overleg met intern begeleider en/of directie.

FASE 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om de pester tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Actie: leerkracht, intern begeleider en directie.

FASE 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst en eventueel later verwijderd worden.

Actie: directie in overleg met schoolbestuur.